

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, declarat de avocatul Alexei Tighinean, în numele inculpatului

Curdoglo Dmitri XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 08.11.2018 – 03.01.2019,
instanța de apel: 14.02.2019 – 26.03.2019,
instanța de recurs: 06.02.2020 – 06.05.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 03 ianuarie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Curdoglo Dmitri a fost condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare și în baza art. 27, 190 alin. (1) Cod penal la 8 luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 1 an și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 03.01.2019, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 20.08.2018 până la 03.01.2019.

2. Instanța de fond a constatat că la 15 martie 2018, în jurul orelor 18.00, inculpatul Curdoglo D., având scopul dobândirii bunurilor altei persoane, a creat un profil fals în rețeaua de socializare odnoklassniki.ru cu datele și fotografiile lui Badia E., expediind din numele acesteia mesaje care conțineau solicitări de împrumut și, prin intermediul unei persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, prin înșelăciune, a însușit de la Chicu O., locuitoare a XXXXXX, mijloace bănești în sumă de 500 euro, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

Tot el, la 15 martie 2018, în jurul orelor 18.00, având scopul dobândirii bunurilor altei persoane, a creat un profil fals în rețeaua de socializare odnoclassniki.ru cu datele și fotografiile lui Cojocari L., expediind din numele ultimei mesaje care conțineau solicitări de împrumut și, prin intermediul lui Vornicov P., prin înșelăciune, a însușit de la Pecica T. locuitoare a XXXXXX, XXXXXX, mijloace bănești în sumă de 800 euro, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase care a produs daune considerabile.

Tot el, la 15 noiembrie 2017, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, a creat un profil fals în rețeaua de socializare odnoclassniki.ru cu datele și fotografiile lui Badia E., expediind din numele ultimei mesaje la un șir de conturi ale prietenilor, care conțineau solicitări de împrumut și, prin intermediul lui Pavlenco V., a încercat să însușească mijloace bănești în sumă de 700 euro de Chicu O. locuitoare a XXXXXX, însă din motive independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul din motiv că taxistul Pavlenco V. care a fost trimis după bani, a fost reținut în XXXXXX de colaboratorii de poliție.

Tot el, la 16 martie 2018, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, a creat un profil fals în rețeaua de socializare odnoclassniki.ru cu datele și fotografiile lui Cojocari L., expediind din numele ultimei mesaje la un șir de conturi ale prietenilor, care conțineau solicitări de împrumut și, prin intermediul lui Celac N., a încercat să însușească mijloace bănești în sumă de 500 euro de Sofroni L., locuitoare a XXXXXX, XXXXXX, însă, din motive independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul din motiv că Melnic G., care a fost trimisă de Celac N. să ia banii, a fost reținută de colaboratorii de poliție.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate pe art. 27, 190 alin. (1) Cod penal, tentativa de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase care a produs daune considerabile.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată.

Dat fiind că probele administrate dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile pe art. 190 alin. (1) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase care a produs daune considerabile și în baza art. 27, 190 alin. (1) Cod penal, ca tentativa de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase care a produs daune considerabile.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul s-a căit sincer de cele comise, anterior a mai fost condamnat și are antecedente penale nestinse, nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cea atenuantă fiind recunoașterea vinovăției, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, concluzionând că reeducarea și corectarea acestuia este posibilă cu aplicarea pedepsei cu închisoarea, ori, a săvârșit infracțiuni cu grad sporit de prejudiciabilitate, deoarece, ilicit, prin înșelăciune, a pretins de la părțile vătămate bani, cauzându-le acestora un prejudiciu material considerabil, aceasta fiind o infracțiune care la moment a luat amploare în societate și se numără printre cele mai răspândite infracțiuni contra patrimoniului.

3. Avocatul Alexei Tighinean a declarat apel, solicitând casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond.

Apelantul a invocat că inculpatului nu i-a fost asigurat dreptul la apărare, el nefiind asistat de avocat.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 43.750 lei.

Apelantul a indicat că la 02.01.2019 a reparat în totalitate prejudiciul material cauzat părților vătămate, care nu au pretenții materiale față de el și au solicitat aplicarea amenzii, corectarea lui fiind posibilă fără izolare de societate.

Mai mult, următoarea ședință de judecată a fost stabilită pentru 04.01.2019, însă el a fost escortat în instanța de judecată la 03.01.2019, ședința fiind petrecută în lipsa procurorului, avocatului și a interpretului.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Curdoglo Dmitri, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 11 luni închisoare.

Lui Curdoglo Dmitri, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 190 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă de 7 luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 1 an și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 26.03.2019, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 20.08.2018 până la 26.03.2019.

Instanța de apel a constatat că motivele invocate în apelul inculpatului privind aplicarea pedepsei cu amendă nu și-au găsit confirmare, iar pedeapsa cu închisoare aplicată acestuia pentru săvârșirea infracțiunilor incriminate corespunde stării de fapt și de drept.

Ori, instanța de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunilor comise, de motivul acestora, de personalitatea acestuia, de circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a luat în considerație cele trei principii care stau la baza individualizării pedepsei, sancțiunea aplicată inculpatului

sub formă de închisoare fiind legală, echitabilă și individualizată, corect fiind dispusă stabilirea pedepsei cu închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal.

Totodată, potrivit procesului-verbal din 02.01.2019, ședința de judecată a fost amânată pentru 04.01.2019. Conform procesului-verbal din 03.01.2019, pronunțarea sentinței a avut loc la această dată, în lipsa procurorului și apărătorului.

Însă, faptul că la pronunțarea sentinței nu a fost prezent apărătorul inculpatului, nu constituie temei pentru a fi dispusă rejudecarea cauzei, după cum solicită apărarea.

Ori, în temeiul art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, pedeapsa numită inculpatului urmează a fi redusă cu câte 1 lună, drept recompensă pentru încălcarea menționată supra admisă în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, cu stabilirea unei noi pedepse pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8), 385 alin. (4) Cod de procedură penală sub formă de închisoare pe un termen de 11 luni, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor 364¹ alin. (8), 385 alin. (4) Cod de procedură penală - sub formă de închisoare pe un termen de 7 luni.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, urmează a-i fi stabilită pedeapsă definitivă de 1 an și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

5. Avocatul Alexei Tighinean a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acestei decizii și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa pe art. 190 alin. (1) Cod penal de 6 luni închisoare și pe art. 27, 190 alin. (1) Cod penal de 6 luni închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, a-i stabili pedeapsa definitivă de 8 luni închisoare.

Recurentul a invocat că, termenul cu care a fost redusă pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de apel, prin prisma art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, este disproporționat în raport cu numărul și caracterul încălcărilor admise de instanța de fond ori, sentința a fost stabilită în afara ședințelor stabilite, în lipsa interpretului, apărătorului și procurorului, inculpatului fiindu-i încălcat dreptul la interpret, dreptul la un proces echitabil, precum și a fost încălcat principiul egalității armelor și principiul securității raporturilor juridice.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor

prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar este fondat în drept pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, asupra căror motive concrete invocate în apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al avocatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont că inculpatul a comis infracțiuni cu un grad sporit de prejudiciabilitate, anterior a fost condamnat și a săvârșit infracțiunile incriminate în perioada ispășirii pedepsei cu închisoare, deci nu s-a corectat și este predispus spre săvârșirea infracțiunilor în continuare, dar și de prevederile art. 7, 61, 75, 84 Cod penal, 364¹, 385 alin. (4) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și

prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate. Dacă, în cursul judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Alexei Tighinean, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, în privința inculpatului Curdoglo Dmitri XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 06 mai 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun